

saa. Jeg har ikke troet og ikke Grund til at tro, at der forekommer ret mange Tilfælde, og dette siger Cirkulæret heller ikke. Det siger, at man har Grund til at tro, at det forekommer i enkelte Tilfælde. Jeg har ikke Kundskab om den Slags Ting. Man kan høre et eller andet, men nogen sikker Kundskab kan man ikke have. Det, som her omtales, er vel noget, der er forefaldet i Løbet af en hel Menneskealder. Jeg har hørt det nævne om ganske enkelte Retsbetjente, som nu forlængst ere døde og borte, at det har staaet for dem som noget, der i og for sig ikke var noget at sige til, at naar man ikke forlangte mere end den Lønning, der var normeret til en Fuldmægtig, man virkelig havde, blev det en Sag mellem Embedsmanden og Fuldmægtigen, om Embedsmanden gav ham en anden Løn, idet Fuldmægtigen paa saa mange andre Maader tjente Penge. Saa-danne Tilfælde har jeg hørt ere forekomne, og det er den gamle Historie, at naar de personlige Interesser komme med i Spillet, ser man ikke klart paa Forholdene. Der er Tilfælde — jeg kender i det mindste *et* — hvor Retsbetjente have skaffet sig Indtægt ved at tage Del i de Indtægter, som en Fuldmægtig har oppebaaret ved Auktionsinkassationer. Og har mit Cirkulære ikke gjort anden Nytte, har det forbudt dette, og i saa Henseende synes jeg nok, man skulde vide mig Tak, da det er noget, som i Virkeligheden demoraliserer. Men at det er sket, er der i og for sig heller ikke stort at sige til. Det er af disse Misforståelser, der komme frem, naar Egeninteressen er med i Spillet. Der er f. Eks. en gammel Kancelliskrivelse, som siger, at der er ikke noget i Vejen for, at en Retsbetjent kan være Auktionsinkassator. Naar han efter en Kancelliskrivelse kan være det, gør man et Spring — det er i Virkeligheden et Spring — og siger: Kan jeg være Auktionsinkassator, kan jeg ogsaa dele med min Fuldmægtig saaledes, at han giver mig det halve af sine Indtægter af Auktionsinkassationer. Man har altsaa vidst, at saadanne Tilfælde forekom enkelte Steder, undtagelsesvis, uden at man i Øjeblikket kunde paapege disse enkelte Tilfælde. Det var kommet frem i Bladene, og særlig havde i et enkelt Blad en Sagfører, som havde været Fuldmægtig baade hos Byfoged og Herredsfoged, fortalt, hvor ganske forfærdeligt det var gaaet til baade hos Byfogder og Herredsfogder — noget, som var meget stærkt overdrevet. Da Justitsministerens Opmærk-

somhed henledtes derpaa, var det ganske naturligt, at jeg fremdrog det paa den Maade, jeg har gjort, og jeg tror, at dette var heldigt og skal tjene til at højne Retsbevidstheden. Naar nu det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) kom tilbage til og, hvis han vil svare mig, ubetvivlelig atter kommer tilbage til at sige: Ja, man har givet Retsbetjentene Anvisning paa at skaffe sig saa billigt Kontorpersonale som muligt og at tjene derpaa, saa *kan* det jo siges, men det forholder sig i Virkeligheden ikke saa. Det er aldeles umuligt, at en Retsbetjent ikke skulde kunne gøre det Regnestykke, at, naar han kan faa en Fuldmægtig og en Skriver noget billigere, kan han putte noget i sin egen Lomme. Men det, som er sket, er, at medens det upaatvivlelig tidligere er gaaet til saaledes, at den paa-gældende har sagt: Det er min Indtægt og har oppebaaret hele Beløbet, kan han ikke gøre det mere og tør ikke vove det, idet han derved risikerer sin Embedsstilling. Noget saadant kunde heller ikke skjules. En Retsbetjent, som skal gøre sin aarlige Indberetning, konciperer den maa-ske nok selv, men i hvert Fald sørger hans Fuldmægtig for at faa den renskrevet og indført i Konzeptbogen, der er tilgængelig til enhver Tid. Deraf kan baade Fuldmægtigen og Skriveren se, hvad Retsbetjenten har opført som udbetalt til Kontorpersonalet, og da de nu kende mit Cirkulære lige saa godt som Retsbetjentene, vide de, at der og der er der et Punkt, hvor Retsbetjenten selv faar Beløbet, og de ville altsaa kunne anklage ham derfor til Justitsministeriet. Jeg tror nok, at Cirkulæret skal hjælpe til, at vi faa rigtige Kontorholdsindberetninger.

Jeg skal ikke komme videre ind paa den sidste ærede Talers Forslag om, at man skulde gøre den store Forandring, at medens man tidligere har bevilget Beløbene paa 5 Aar, skulde man nu bevilge „indtil“ saa og saa meget. Det vilde ikke være at dele Sol og Vind lige. Det vilde være at sige til Retsbetjentene: Mere kan du ikke faa, det skal du nøjes med, og bruger du mere, gaar det af din egen Lomme, men sparer du noget, kommer det Statskassen til gode. Det vil i mange Tilfælde være at tage noget fra Retsbetjentene. Men det maa jeg ganske henstille til det høje Ting. Jeg antager ikke, der i Øjeblikket er Grund til at foretage denne Forandring, og jeg haaber ikke, at der senere skal blive Anledning til at komme videre ind